

Kristin Jacobsson (C)

Skrivelse om betänketid och rättighetspaket enligt Europarådets människohandelskonvention

Enligt Europarådets människohandelskonvention har alla potentiella offer för människohandel rätt till en så kallad betänketid/reflektionstid som är minst trettio dagar. Syftet är att personen ska ges tillfälle för återhämtning och reflektera över sin situation och möjligheten att göra en polisanmälan. Under betänketiden får personen ett tillfälligt uppehållstillstånd i Sverige och kan då alltså inte utvisas. Utöver detta ska ett rättighetspaket aktiveras som garanterar personen rätten till ett tryggt boende, juridisk rådgivning och information, nödvändig sjukvård, psykologiskt stöd, tolk och materiellt understöd. Offer för människohandel har ofta blivit utsatta för mycket allvarliga övergrepp och det kan behövas tid i en lugn och trygg miljö för att brottsoffret ska kunna återhämta sig och klara av att ta ställning till sin medverkan i en rättsprocess. Idag glöms ofta brottsperspektivet bort och istället utvisas personerna för brott mot utlänningslagen. Att brottsoffret kan stanna kvar i Sverige har dock också en stor betydelse för att en eventuell förundersökning ska kunna genomföras på bästa sätt och för att förövare och människosmugglare ska kunna dömas för sina brott. Genom att utvisa och inte ge de utsatta människohandlande personerna brottsofferstatus riskerar vi därmed att också göra det lättare för gränsöverskridande organiserad brottslighet att kunna fortsätta med sin kriminella verksamhet. Socialtjänsten kan sedan ett par år söka uppehållstillstånd för betänketid hos migrationsverket och kan även få ersättning för kostnader för skyddat boende och det ekonomiska bistånd som personen behöver under sin betänketid.

Vi i Centerpartiet anser egentligen att trettio dagar för vila och återhämtning är för kort och skulle vilja att den tidsbestämmelsen utökades, det viktigaste får inte vara att snabbt tvinga in brottsoffret i utredningar och rättegång. Men trettio dagar är betydligt bättre än inga dagar alls och i ett första led är det därför viktigt att säkerställa att Stockholm och Sverige följer de internationella åtaganden i arbetet med att stödja och skydda offer för människohandel.

Vi har genom Frälsningsarméns traffickingcenter Safe havens fått ta del av skrämmande siffror. Under 2024 ska endast sjutton ansökningar om betänketid från socialtjänsterna i hela landet inkommit. Samtidigt vittnar ideella organisationer och Norrmalmspolisens prostitutionsgrupp om att det skett en ökning av prostituerade och att det ”väller in” kvinnor till Stockholm i syfte att utnyttjas inom prostitution. Aftonbladet har nyligen gjort en kartläggning som visar på över 1000 aktiva sexannonser dit män kan vända sig för att köpa sex och att kvinnorna i regel bara stannar några veckor i varje stad innan de förflyttas för att hela tiden möta upp männens krav om att köpa nya tjejer. Dessutom framkommer att endast ett enda åtal om sexuell människohandel har väckts på tre år, trots att offren för sexhandeln är hundratal.

Med tanke på de otroligt få ansökningar som inkommit till migrationsverket från landets socialtjänster finns det alldeles uppenbart ett kunskapstapp och en hemläxa även för oss i Stockholms stad.

Med anledning av ovananstående önskar jag svar på:

- Hur många betänketidsansökningar för människohandelsoffer har Stockholms stads socialtjänst skickat till migrationsverket under 2024 och hittills under 2025?
- För hur många individer i Stockholms stad har rättighetspaketet aktiverats utifrån människohandelskonventionen under 2024 och hittills under 2025?
- Har stadens regionkoordinatorer mot prostitution och människohandel befogenhet att skicka betänketidsansökningar till migrationsverket? Är regionkoordinatorerna myndighetsutövande?
- Hur många är anställda vid stadens POM-team och hur ser rutinen ut när teamet kommer i kontakt med en människa som misstänks vara utsatt för människohandel?
- Vilka utbildningsinsatser har gjorts för att stärka kunskaperna om EU-direktiven för mänskliga rättigheter och stadens ansvar bland stadens socialsekreterare?
- Vilka eventuella organisatoriska förändringar och förändringar i arbetssätt har gjorts hos socialtjänsten med anledning av att socialtjänsten numera kan ansöka om betänketid/reflektionstid hos migrationsverket vid misstänkt människohandel?